Tryckt hos P. Palmquists Aktiebolag, Stockho'm 1908.

91:0 6. (12).

Säula=manon 1907.

9tuBbe joffe.

SålfålllUŽ Sallittu påta futta pale jafen, afta nummet färt tatøe=mancm. gäri nummerin ta 16 piele. §abbe: 50 öre jafe åutåft. Stmta nummera fjabbe ia 10 öre.

Jåula=fahttt.

D atle§ tbjfl, atlc§ armomatte,
M Suput el-almatj rtefati fufo!
SBat lului moralta futtoit ierit
maltet,
©on mia äutäft japmenti monot.
Sa tätmo peime potta olraeft
muolog
Sa tjuouta§ montto möröltä tjoto:
9(Imotj, fotjop muolog
Sa tuoftop ietjat føârram,
&öm aileö tbjo putto tu lufo!

Sutt' fän lä rappom fantamuota umfam, fioitom lä lä§ft§ fubbo=tjatnnftt; 28ieljon la tottom laitoit matman ulmott, ^atotam furtom ja taitoit märräpit. 2llmcft fän pumti almatjita rafem, \$ä fän tu äutäft truoptaftg manat: 9llmatj, tatjai) muolog Sa tuoftolj ietjat £>ärram, Ääm otlc\$ ibja putta tu lufa!

(Sauloturoma få: "D, fjetga natt, o, fjetga ftunb för roärlbeti".)

Jföula. Suf. 2: 1-14.

Supmel taffa afem nau, atte fan pata mia fufa ietjag miefina ja ietjag mattattafai tutut jurra talle, fd nieta lä ftuoramu§ ja mi änamujat tarpafjip tait. ©dti fitta, atte mi faifap tabjatit, atte fdn miefet miam tan tieti, atte fdn armolafta mia pabjel, ja atte fdn ranbba mibji ietjag mattaltafait tan tieti, atte mi tarpa* l)ip tait, i tan tieti atte mi anfitip tait.

%an tieti lä Supmel afatam ndu, atte jauta ietjag amaina ja räfina pata talle, fd tatroelä fjäunjatammu§ ja tjäffafammu§. \$a piegga lä farra§ ja taffa ätna muottafam, fd lä fjäunjat ja tjäffe§, te tjägga Supmel miefai ja fäti finne atjem ja ictnem ja manait ja teun'arit tjäffai 'tai arooß jäuUvpafoi pirra, ja firfoi fän tjägga ietjag fiefirefätem jäuta=eöängeliuma pirra, man pafto fän lieggi ja tjuoufi mainmit ja mabba mibji rafem ja amam jäfo finne tan Saneftibje nata, futti jäulańjan riefati mia tieti.

3;an tieti mi ai otnep jdulam pagfen. 3Jfi puollap tafte, atte mia mie§fo jala fatte fatfa drrot rainag ja fjauffe; mi afatip ai, ju§ mat mattep, puoreputj piepmam jäutamifai, ja få firfoi mannap, te farmotip puoremu§ tarinoita, ja lå mi taunatip, te mi puoraftattep ja fammap fuoim fitoiinafimme "puorre jäutaro". \$aifa tam mi talfap, tan tieti atte Supmet tä taffam mibji näu ftuorra amaro, tä rajai mibji Sefufam täneftibjen. San tieti tä mia mietaft ndu, atte jäutamife tä tjappa, pauffe§ ja amo§ aite, maito tä fjäunjat, tarra piegga ja tuotto.

Söatta ätna atmatjap faunojip, täi atta aina jäuta-ammo tä njatta pärrätnu§ ja tjappa piftafap ja pa§fe=peimep ja taittatatj pauffotafap. ©iän. tä pinna ja päjo§ aromo. Saffar ammo i pätep atmeft muoto§, matta tä ätnamatatj ja nätta roapta. Set te täp mit muttemap, tutip atfip ietjafa jäutammom tan finne, mi tä fubbo ja papa, futip juffip ietjafa farremi ja taffip rfuoffe§muo* tait ja futtofi§ tafoit. ©ia ammo i täp tä§fje mat pinna ja päbjo, matta ai futtofi§ ja jupmelatte§, ite tat pätep atmeft muoto§, ainat petmetift, ite Supmet mattep tam amom, ainat pärtat.

28atta Supmet fitta, atte mia jäutammmo i fatfap pätet märattift ite petmetift, matta atte tat fatfa pätet atmeft muoto§; fän tä ietj rabjam tam mibji atmeft rouoto§. \$ä fjäunjat ti Settepema mietfen jäutańjan, te paiti jbärra pärtofmuota muoto§ atmeft räinopibji pabjeti, ja Supmeta änget päti atmeft muoto§ ja pumti tam amo§ fafam: "Ubni tä tibji riefatam Säneftibje", ja tat atmetatj fuomma tantai: "jftampo täfi§ Supmeti aftafafan, ja rafe ätnama ńanne, atmatjita puorre tifom!" Sat aroo§ fafa ja tat ängeMaulotn pumti taffar ftuorra ja iffatatj amom ätnama nata, atte tat ärro fitta utnatj peime rabjai ja fatfa ärrot fitta tan aife fätjai; tat tä tat fämma amo§ fafa Säneftibje pirra, mi tatte ai pufta mibji tuotatatj ja ftuorra jäutammom.

SRän tietam juoita, mi tä fjäunjataPPo fä tatrøeńbja, tat tä futto fjeunjet taffar atmatja miešjomin, futti lito fubboi ja amo* taita tafte, mi tä papa ja jupmetatte§. Su män tietam juoita, mi atna mit neurep rafem fä muota tuobbara nanne ja parop jauren, fä tatmepiegga pößfo tuobbara ja jaure pabjet, tat tä tan atmatja maimo, fänne tä papa§ ämetäbto ja patto ja rafeti§muota ja tutti potta japmemift ja tuomoft ja petmeta pinaft. San atmatja maimon i täp rafe. SBatta tan fjeunjeta fifa rabja Sup* met ietja§ tjuoufafam, fä fän pufta jäutamoangetiumam Säneftibje pirra, futti päti mia tufa täneftabtjit miam mia futtoift. Su fä atmatj tä taffar paton ja märräpin, te mabba Supmet amom ja

rafem, !å fan fuptfafta mibji tan Säneftibje pirra, futti pati tiefi nmoto§ fapatabtj.it mia futtoit ja fuottatj.it mia marratjit ja afatjit mibji futtoi antafi§4uoitemam ja rafem. S« fa mi fäp palon ja märratjin mia futtoi tieti, ja fa mia maimatt maimo fä fuorfanam japmema ja tuomo tieti ja mi fittap fjabbat aifefin ja puörren ja abtjot futtoitimme antafig ja pagfat Supmeta fufa, te fabbi Supmel ftuorra atuom mia maimo fifa, fa fan futata mibji lahe* ftimmem ®riftufa finne ja rafem ätnama nanne.

Sat fä tat fatneg ja ftuorra jalulammmo, mam Supmel mabba; tat tjuoufi tan ftuoramug fjeuujetin ja malta fafemug nätem ierit, tat rapafta afmem ja tappa pelmetam, ja tam amom i aftaf matef) miaft ierit maltet. Su Supmel fitta, atte tat ammo fatfa drrot mian faifain; tam jautai ängel, fa fah tieteti, mi fatfa faifaita atmofita fjabbat: "Sibji tä ubni riefatam Saneftibje". Sat ammo mattetumma tatte ai faifaita atmofita, faifaita famita ai. Supmet i fitap, atte famef) fatfip tappot fubboi ja mairnai,

tan tieti tä fan rabjant Säneftibjem fami lufa ai, ja tat amo§ jåtxta/fafa futto: "Sibji tä ubni riefatam Säneftibje".

\$\text{a} tan jafaf) tan fafai ja rapaftalj ietjat maimom tan Sup* mela ammoi, mi atmeft rauoto\(\xi\) pata, te t\text{a}n \text{attjof}\) taffar j\text{aufa*} ammo, mam i aftaf matet) tufte ierit mattet. SSaifo t\text{an tutut}\) mairoan jata ffipa\(\xi\) jata afto jata m\text{aftatin ietjat lantaft \$\xi\)\text{go}\(\xi\)= rouotan, te t\text{a} tauf ammo tu maimon, f\text{a} t\text{a} iajafaf\) futtoi antafi\(\xi\)* luoitemi Sefufa tieti; t\text{a}n tietaf\(\xi\), atte Supmet t\text{a} tu attje, ja atte atme t\text{a} tu fj\text{aima}; t\text{an tietaf}\(\xi\), atte faifa maime fatfa rumma n\text{affat}, ja te t\text{an \text{attjof}}\) p\text{atet Supmefa tufa ja \text{attjof}}\) iffatatj amom. S\text{an tietaf}\(\xi\), atte t\text{an tietaf}\(\xi\), atte t\text{an tietaf}\(\xi\), atte t\text{an fatfaf}\(\xi\) japmet, matta t\text{an fatfaf}\(\xi\) japmema pafto p\text{o}\(\xi\)fat Sufmeta fufa. It\(\text{a}\) tat ammo t\text{a maimo finne, te t\text{a puorre ja fjauffe roie\(\xi\)fot, ja t\text{an tieti mi jafo finne Sefufa nata fammap fuoim fuoimafimme aroo\(\xi\) j\text{autam}.

Blattai jrtula=laulottø.

21Tän aroon län? tat iefetift, Kä 3 efus riefati; (Le paiti nafte tjielfafit 3a ättgel ratnpoti.

Cat unna manatj frubba ftnn Sän li fäit fänäfis, 2Hi manai tappe ätnamin 3a päti almeftis.

Sän ärro altnerifan tai Su fieres SItje Iuun, 21Ten unnafattjait muita aitt, 2TTait untoini ätnamin. 2Hån atnon lätr> tan iefetin. Kd mi fu rampotip, Ce rappas unnafattjaiti 5 u fyärlof parabis.

Ce tfaffit iebne fintalit. 3 fånnef fjäunjat läfy. Kå 3c[us=manatj riefati, Ce paiti nafte rtdu.

Sårt jaula: nafte paita rrnl, 3 fåsfef jattafy tat. Cat paita mibji faifaiti 3a fåttjo mu lufas.

3a ängel laulo ubrti aiCatt alme fuotnaina3a rafeæ, arnom airt fulatSu tjappa jienaina.

3 us mårt ai matalulum nau 2Tiu jienarn pajetit 3 a laulot fjärra rampon tain, 2TTi påta njuoftjami,

Ce lulum laulot lågnafit Cat manai æänafift, Kutt' faifait manait lånefti 3n tåitnoi fjärrafis.

3)än;a lä jntom, ftt atmökiøttmota årro iekewen aikai.

Sat pare§ jaffe falfa tai nuottia ndffat, ja mi fatfap roaft mannat åtå jafe urofa tjata. Satte mi tietep, maro tat pare§ jaffe mibji puinti, ja pitoraf tat li, atte mi einte taro aluteput tietep. SMbbafita lii tat mannam jaffe puftam ätna fättjalufait,

marrapit ja roairoit, roatta raisfes lä, atte fd mi täp mannam Supmeta lufa mia maitoina ja attäm fu fu pafo finne ja raffatattama finne, te lä fan fioarfatam ja mietetam miaro faif nieta ja roata finne, jami mattep talle jautat: "Öärra tä puorre, fu armofistouota drro iefetoen aifai".

\$a tap Id§fi§ fättjatufap patin mia nata, te mi ndu taimai fatjatime: "iOtan tieti? PJian tieti?" Sa einte mi matep tabjatit, man tieti Supmet tafai taro mibji. SBatta fatte mi juo mattep muttem d§fai rouoinet, atte tat Ii mibji tarpeg, ja mutte*

map miaft mattip juo jautat: "5)3uorren, jurra puorren fjattai ntunji tat, mi ti ndu roairoalatj".

SBaffa ietjatap mia faffatx mattip marjo rampoina ja litoina jautat, atte tat jaffe, mi tatte rutotpa tä too§fam, tä drront fibji puorre ja tiffotatj jaffe ja atte fi ättäpfattjam roaitoai ja fättja* lipmai ja nietai. ©abnait roiertip nti fitet Supmetaro taffar puorretouota autaft, attap mi mat tan tieti jaffo, atte Supmet änaput tifo mibji fa tuotta ietjatita. ©u attjetatj maimo tä afta armofi§ faifai fu tnanai muofti. SSatta fa nau fjabba, atte mut*

temap Supmeta manaift miertijip tiflat änap mdrrdpit ja ruaimit tå ietjatap, te pâta tat tafte, atte Supmet rouaina tam ftbji puor* ren. San tietä, mato mi faifap tarpapip ja mi fä mibji faifaita puoremu§ mia mannotafan afme muofti. Æitetum ja fubnetum täfi§ fan tan autaft!

fOtam tat jaffe 1908 fatfa mangeni§ puftet, tam mi äp tietep, ta§fje mat Supmet tam tietä, ja pttoraf tä ai, atte mi äp tietep ietjatam fa atte fan aifo arrot miaina faifait peimit fitta märatta naffanti.

9Ki mattep drrot puorre tarmon, mit tatte ai, fd mi täp farrafammu§ fättjatufan ja ftuoramu§ maimen. Smatatj muoinga* tufam mi mattep mit talle ai niftit Sefufa tunne, jutte mi atnep tam räftafam, atte mi abtjop puftet funji faifa. Sdn ietj. jauta: "Pejap fpärra nata faifa, mi tu nata picjatumma!"

Se pufti§ tat tat patte jaffe mangeni§ faifa, mait fitta, puarem mai papam! fö'aifa fatfa mibji puorren patet, faifa fatfa fiabbat mibji puorift=fjiunjatu§fan, ju§ mi rouoftainoattep tam §ärra fietaft. ^aifa fatfa tjuormot mibji: "öärra tä puorre, fu armofi§* muota atto fitta iefemen aifai".

Sa mia mannotafan fatfa tat drrot mibji fatof mi3fe§muotä, atte jurra taffar Supmet tä mian. Sjkiroeft päimai, aifeft aifai fatfa fu puorremuota ja armofišrouota tatmot ja taitit miam, ja tan tieti mi mattep rafina ja puorre tarmoina muortet tait peimit, map patet fatfip.

3ttfe tä ictjati nata frito§fam piebjat, tažfat (ä ietj fuobbet fruo§fam.

perfo mani fatte tafa ja manap mani pafatuja tafa päi* ftanip rumma.

Šttnnfaf) läf) tai), futif) tåptåftif) ®riftufam, matta fatte tät) tat), futif) fu tjuommop?

£

)}taina tärro i tafaf) tnaiufe aufero tan atmatji, futti i miejof) rainafit.

£

IM tan ip matet), te malaa Supmet tunji antafi§, matta fd tan if) fitap, te i mattetumap tunji antafi§.

Ä

S aftaf täptaþ ietj ietjag, autat fa fan tä fiöamufa þafto fättjalum.

£

S mife täp talfep fuobbet fd puorre peiroep.

Sat atmatj, tutti pxnnaro tarpaj, tä panta.

£

Itmatj fatfa parrdt miefotjit, i miegfat pardtjit.

£

3 atmatj tan tieti fjattap mietfatin, atte fan taffa ietjatit tjappatin.

CDøhar il.

Ogfar II, tnia pateg fandftg, tä japmam. virrat ittetin, aitefin tan 8 peiroen jäutamanon raitani åbbå mia tanta mietai fafa, atte funji ai ti tat påbbå påtam, mi juoffe atmatji fatfa patet, täfi§ falu atemug diroe ja fandfi§ jata rouotemug, päjomug fierjetibje ja tibtjar. fftafatattjat ja mani roairoe tafa abbai falu tan mangemug naffari. Sai mangep aifi ti falu tairoai ffipa§ altrom, ja fuffero juo tebjin pattam, atte fu japmenupeiroe ti taffa, matta fu feurag rumai ti afem altam tautam. SBimaf tauf alti päreg ätma tauta fu. Sametineg fan ti 78 jafe, 10 mano ja 17 peime rouorag.

Đgfar II riefati Stocfpotma ftattan tan 21 peimen ätdjafe* manon 1829. Su attje ti frunoprinfa Ogfar, futti ietjag atje, Äart XIV, manget fjattai Sroerje fandfagfan tan jafen 1844. Su iebne ti prinfegfa Sofefina SeucptenPergift, fän attje ti franffatatj pertig (Sugene be 33eauparnaig (tat tafatumma ndu: (Sufjen bö 33äarnä). \$ändfig matti funji namaro/Öftergöttanta pertig, ja fu faftamamman fjattai Ogfar /rebrif. futata tifa fu äifatap juo albijom fuofte parne, \$art, futti fjattai fahafagfan ietjag atje manget, ja ©uftaf. faifap mietjatjap albijon puoremug äpatibjit, mait mattin faunat mia tantan, ja albijon ai mannat tarromime täro tjata. Ogfar, tutti änamufat tifoi färoamiannami ja tarro* pamfaita, fjattai färoa4ärro*äiroen. Saffarin fan ietjag nuorra aifen manai malabe amag rifan tain talro-pamfain, map rajatummin alfag parjetabtjit tärro-allmait fämammtinami.

Sat nuorra atmai fjattai rumma futtofin tafte ai, atte tjati dutog tjappa märfait ja tautotafait ja atte tifoi faiftafatj firje=parfoi ja tatotj aife fuoratattami. San tifoi ai tautomi ja fpetetipmai ja duteti dPPd ietjag miegfommifen faifait tjappa fanftait mia tantan.

'Itrotan attovifamiannotafan ti fan apagmummam nuorra tpffatatij prinfegfaina, fän namma ti Sofia, ja fuina fan roattoi

23 iedriapa ftåttan Spfftantan tnn 6 peiroen pietjemanon 1857. Suo tan jafen 1852 li ju rouorrafap mielja ©uftaf japmam. ©u tuuorrafammu§ toielja Ä'arl ntagfi tan jafen 1854 ietjag aina parnero, ja nau fjattai Ðgfar frnnoprinjan, fä fu attje, Ogfar I, jami tan jafen 1859. San aifen, fä fit roielja, Hart XV, li fänäfig, ittji fan tauf attep ätna taffamuparo rifa tärjotimme fautoi. San 18 peiroen rafatntanon 1872 jätiti Hart XV, ja talloi

fjattai Đgfar fänäfagfan ietjag toielja maitgai. Slutep aifi fan i latu ätnafaro fäbraftallam almofina, ja tan tieti ©roerje roiejatap rouoftaf ibtjin rätt taptaf) fu ja ibtjin tietep, maffar fan li. Saffin, atte fän li alla pärra, futti tjuottjoi näu ila allafin, atte ittji matep rouoinet alutofaro, tan parforo ja märräpit, ja ädbä fttffeg aife manai, äutäi fä alfin aitfat, atte tat li ällo pafto ja urieftegfärtof tuopmo. Se rouoinin, atte fän padjet faifa ietfi ietjag aiteflantaro ja atte fu nanog ja ärtof fitot li parfat tan

lanta aulat ja ietja salmola äutanipmai, ja ld ai ttmoinin ju ftuorra roänafi smuotam ja muoHefismuotaro faifat muotti, te attjoi fänäfis ietja salmola fiere smuotam ja ani tatu aio aitnon litta mie sfomä näffami.

Sltna ja maimalatj parfo muorti tam dta landfajam. Särro* fuomma i lam ndu puoraf, ld mierti drrot, ja tan dtaftattemi tarpaljin atlo ätna pietnifit ja mit änapum ld pietnilit — failap alntal) miertijin parjetummat tan ammati ja mattet aitellanta marjaa limntem ietjafa nata. Sat lä fielte§ ld§ft§ ndte, ja tan tieti i matep dutopit, atte lulleg aile manai, dutdi IS Sroerje almol ja rifgbaga fitai mattet tam natem nalael. Saleft jalfai, mabae lälle jale ritalin tan pirra, ja atte tat rito mimal naldi tan lafai, atte mi talle atnep tarro-fuomam, mi matta marjalit aitellantam, ld nieta pata, tafte mi roiertip failai dutâl litet !andli§ D§laram, lutti aio muiti, mam lanta tarpapi, ja alem tafai laita, mam mäti, äutetabtjit ja prtoretabtj.it tärro=fuomati».

91tna parlo fjattai ai fänäfagfai päntori flati fuim. Sat ffatte, mi tallotj aileft li piejatutn ätnama nata, ja mam päitno* lattjap tallin matfet ietjafa ätnama autaft, tat i lam altalalatj färtan fajen. IDluttem päimap miertijin malfet abad ätna ffatit, ja ietja päimap jil: ibtjin mamfep maitel, maito lebjin ftuoralap ja pahtap. fDiuttem päimap tallin tarromlmait anelit, ietjatap ji§ launojin, mai nala i lam taffar nate piejatum.Safte ti ftuorra rito rif§bagan, ja mabae talle jafe manai, dutali fa puarep arnil fjattai tai ätnannffati laittoi.

2Öil märap rito fjattai tullai pirra. Späntorap luobjon par matit tafte, atte färne ja jafop lebjin nait palpep atlorilain, atte fa pultin tait tappet tiefi, te mattin afeftibjep muobtet tait näu palpe pabbai, atte tabbeli päntorap ibtjin äbbäni matep muobtet ietjafa farnit ja jafoit, map lebjin tiurafnppop, taina fa fia parlo ja parfätmap lebjin ndu tiurafap. Se raulin, atte tulla jala ffatte failai piejatummat tai latni ja jafoi nala, map atlorilaift äftet tummip, ndu atte tai pabbe fatfai alepun fjabbat. Söalla la jafop tiurojip, te fjabba tat näten taita, läine i läp päima, ainat miertijip jafoit aftet. iDfäbbe jalep männin, äutal la rilsbaga fitai mietetit tafa, atte tallar ffatte failai piejatummat tai nala, futip miertijip jafoit aftet, ja ftuorra raagfie fjattai tai faffan, futip ritalin tulla pirra. San riton tjuottjoi landli £)§far tai pielen, futip muoftat laftin färneduHam, maila fan mierti tallat, nau la rilsbaga mierreti.

fDfangep aifi lä ai ätna rito ärront röfträtta pirta, ife täp tat rito ain nåffåm. 3 öin tiettop, fäfteg fatfa jjabbat, fatfipfug faifap åtmap äbtjot rifgbagaätmait toaljit mai fatfipfug tägjje mat päntap atmatjap atnet tam räftafam.

2öäramn§ rito, mi ta ärrotn fänäfig Oafara tärjotimmifen, tä tauf rito ©merie ja SBuona faffan, ja tat rito ti roäramua jurra fänäfia Oafari, futti ti fäbbaf rifa fänäfia. pariin faiftafai, mai uniona jata aftitim ©merje ja 28uona faffan tutui täafiitummat, ja maifo ©merje ja fänäfig Ogfar mieteti marfa faifa tafa, mam muonafap raufin, te ibtjin tauf muonafap peitep mainotimmeft ja tääjiitimmeft unionam. SBimaf männin näu fitffag, atte tan 7 peitoen pietjemanon 1905 piebjin fänäfig Ogfaram ju ammatift ierit ja futatin, atte uniona ti näffätn. San ffamotig* muota tieti fiattai marfa tärro tai fuomte rifa faffan. Su§ fänäfia Ogfar i tutup ärrom näu rafatati ja mifeg ätmai, fä jän ti, te i aftaf tietep, fäfte tutui fämmant. 3a futtig tietä, fatte tufan atmatjap tutun magfant päffag jata marregmuotag tan täron ja maffar päjogmuotai ja nietai tap fuofte rifa tutuifa fattjam tan täro tieti? Sat tä migja fänäfig Ogfara ftuoramug fubnc, atte jän ittji ätnafit tafetep tat ffamoft ja päppatift, mam muonafap tebjin junji taffat, ja ittji fitap maitef futtat täro pirra tai fuomte oltnofa faffan, mait jän ani mietjatjin ja mai puorren jän li äbbä ietjag miegjamam parfant ja ratjant. Sain pietnifin, maine ju fämmä ja namma tjuobtjo, täffäp mi tait pafoit, mait fän ti piebjam ietjag miegjoma ja parfama äutämärfan: "23rbbrafotfena mät", tat tä färma fä "2Bietjatjmtmofi puorre". SDiipatattjat ja ärtofia= tafai miefoi jo parfai jän tai pafoi mitte, ja i tam tat ju miffe, atte jän miinat mierti ietjaitattet tait ja tiattet "Omeriaea mät", tat tä "@merie puorre".

fuffeg aifem ättjoi fänäfig Ogfar miegfot ja fuffeg aifem jän ättjoi fänäfagjan ärrot. 3(tnafam jän tafai tan ietjetum aitefelanta puorren. SÖjeg ätmai jän ti ja lärtof ätmai, tärtofammug faifaift tatatj fänäfajaift. ©tuoraf ti jurfo mia lanta faifai miejati faffan, fä fafa ju japmema pirra töitäni lanta mietai, ja fuffem fi fatfip muitet ju ja ju aifem. Satte tä jän äbtjom rafam ja muoingatujam ietjag maimatatj miegjama manget. Sttig jän rafen! tpuoriftjjiunjetum tiifig fu muito!

C5uffaf V.

3Xtå fdndfi§, átå aife. @atne§ lä faHe, atte ©toerje fdndft§ i taþ jämma alla âlmai ja a#to!=tdfjottbje !d fdndfafaf) ja fejjarap jäme§ ietja rifaiu. ©u

toieffeu täp rate*pärrap picjatum. \$ärt pale, !d jän falfa mierretit juoita ja piejatit, atte nau ja nau fatfa jjabbat, te toierti afta rate=pärra ai jata ftat§räb piebjat ietja§ namato fattafaja nama muoffai tan papori, maja tat mierretu* tjatatutotoa. 3a ju§ te mangepnt aitjip, atte tat ti pafto ja neureš mierretu§, te jjabba tat tan rate=£)ärra toiffen, futti tä nama§ taja piebjam. 3:e jän toierti peitet ietja§ ammatato, ja ju§ atto nanre tii, te jatt pata tuopmO'ftaula dutali. \$dnäfajatu ietj i matep aejjatabtjan taffat.

3a ju§ fänäfis fitta taffar interretufam piejatit, mam rate=f)ärraf) ät) puorafitt faunat), te fi ienni peitit) ietjafa anuuataiu, få tjattip ietjafa natnam tan mierretufa muottai. 3u§ tat fänäfis i matep ietja afmait faunat, futip fittip rate=pärran fjabbat ja mietetit tan mierretu§fai, te i fiattap tafte mife.

9täu tat tä. 3 täp mia fånåtiS tatte nau famotatj tå täten jata fä fäme§ ietja rifai tävjotibjep, matta tauf päta näu ätnaf

fu fitotift ja fu miervetimmeft, atte muttem partai fatte ätä aife fjabba, fä ätä fänäfi§ pabjan träunai. Sat, mafa fän lito, fjabba ruroma tifofaSfan ätna ietja atmatjita ai, ja taf, mafa fän i tifop, peitetumma marjo ierit mäbbe atmatji faffan, futip tjuobtjop funji lafamu§fan ja fäifte tat ätä ärnif mitatta mäti ietjatita ja marjo äbbä fantai.

Suo äutäta tietin, atte mia ätä fänäfi§ ittji tifop tan ätfotti§ pärmai, mi tätotj aifi rajeft tä ärront aftitum fänäfafaina ja

ju nmmatina. Sfiten fatfin ffinfifafap farmotit tiura}amnut§ farmotia, mat) Kitin ffitteft ja fitpaft ja tiura§ fierfift, ja la fatfin rif§baga åutåi ittet, te fi fatfin ffitteHrnnom fiinien atnet ja mietfi§ nafett ffirotum ffiptjfifam fitfi ja partoi nata piebjat. Satppen fietait fi fatfin ffitte-ffippem atnet ja nuppen fitan jfirpfi fafle* äppetatti. Haita tat tii talle ierit tjeitetum. fOtia fitfi ffinfifi§ t fitap taffar tfi§fjeti§ pärmait fuobbet,fan tii amtafärtafatj atmati ja fan fitta mannat atmatja tarmoin.

©fin ta ai tietetam, atte fan i fitap frunitummat. is(utep ffinfifafap täp frunitum jata fi§piejatum ietja§ ammati Upfala tuopmofirfon, ja faifa tat pärma, mi talloi anetumai, ffiftoi fiette§ ätna pietnitit. 2ä riefnitum, atte taffar frunim ffifto tuotte tjuote tufan fruno, ja tam fatte faifap miertijip jautat, atte tat tä itä ätna pietnif. Saftcmuoino, atte mia ffinfifi§ i fitap tfi§fjai ffitartit tanta pietnitit ja atte ffin fitta miešfot taffar fimtfifärtajatjmuotan, mi puoremufat päpa taffar unna tanta tfirjotibjai.

Hfinâfiš ©uftaf tä tatte 49 iafe muora§. ©fin riefati SSbrottningpotma ftfittan tan 16 peimen pietfemanon 1858 ja fipatumai puoremustafai ffippatjafa ietja\ pätman ja Upfala alta fffiutan. San 20 peimen rafatmanon 1881 ffin mattoi Hart§rupe ftatan tpffatati prinfe§fa SBiftoriaina 93abenift, fän attje ti ffinfi‡iå Outtaf IV Stbotfa neita parne. Sai mangep jafi tä ffin fuffe§ aifit fitrom ietjas pfires atje fabjafatj rifa tfirjotimmen, ja tat tfirjotimmeft tietip, atte fune tä puorre jierme ja nano§ fitot. tietä, mam ffin fitta, ja tat tä fu aiteftanta puorre ja tiffo. ffin tietä, atte tatat} aifen i aftaf ffinfifi§ mia tantan matep tfirjotit Stftan atmofina ffin mierti mannat ia parfat, ia alniofa muofti. tam (ä ffin ai tietetam tain pafoin, mait ffin tä attafi§ fiutfimärfan mattam: "fOeb fotfet för foftertanbet", tat tä "Stftan atmofina aiteftanta fiutfift". Sap täp puoremu» pafop, mait fmenffatati ffinfifi§ matta jautat. 3ai mi§fe§ tä, atte faifap fmenffatattjap ato fatfip fiere§rouotaina ja jaffa tfirmoina tjuommot tam ffinfifafam, futti aftan ietja§ atmofina fitta parfat tan ietfetum aiteftanta fiutfift.

Uiktom.

9Jäa dtå brottni! riefati ^artgrupe ftatan Spfftantan tan 7 peiroen påtfemanon 1862. €>u ätfatap tebjin tödbena ftorfurfta \$rebrit, lutti jami tima, ja Sfkeugfena prinfegfa Sobifa. San 20 peiroen rafatmanon 1881 roaltoi fån mia tatatj tänäfafaina ja tjuorooi fu ietjag åtå lantai, fåntie fån rouoftaOroatteturoai ftuoramug auroina ja fieregrouotaina, ja taro fieregnntotan) tä fån tat rajeft ato aimon atnam. △3af)a tä, atte fån tä rattift fjabbam tappe mia tjåffeg tantan. San tieti tä fan juotte tatroe miertim muotfet ärjep ja pimmatap tantaita ja fittteg aitit tä fän miegfam ©apptenin, fänne puorre tatte ja piromatig itme tä fu ffipag fäppaita puoraf ärrom. 28aipe fän tutui runmm äbtjot ietjag roarregrouotaro ruoptot, mai fän matatutui fuffepum miegfot tappe mia tunne ja mai fu rouottefattjap päfatutun mit puoreput täbtät ietjafa ätä brottnifam, täm faifap, futip täp fu uurninani, jautip puorre, jatogmietaf, jiermatatj ja mänafig fuinan!

S'ujerje, Wuottta ja ålkorikal).

San peime rajeft, fä ©roerje ja SBuotna firatifa, tä ätnaf fjabbam tappe nttortamfain. Stuteput tebjin mia rifap te fä möO fatin tat ftuorra märattift, ja faifap jaffin, atte mi ato fatfaime äbtjot rafen tjäffäpit tappeja atte i aftaf tafetep miaft ja atte mi tan tietiäp tarpapep pattat maftef. Säatta juo tä aife ietjai* tummamin. Hatte ain tä rafe färt fajen ja täiroot mattep, atte tat rafe fatfa ftiffem tjuobtjot, matta äp täp mi tat rajeft näu mälfatin ätforifaift fä äutäta äpfe läp mi tatte näu majattummum ja tappont. SBarfa itä ätnafam pätlip miaft tappe ätforifain ja itä ätnafit tafetip miaft.

\$ä muonafap firatin miaft tan 26 peiroen fälfomanon 1905, te fi jaffin, atte ätto ätä aife ti fibji pätant. Satte fi tjuobtjon ietjafa juotfin, atnin ietjap märräparo tafte, fäfte fi miegfon ja fäpatin ietja atmofi fuim, ja atnin ietjafa fänäfafaro, tutti i tam mamfe lafai tjonotum tan patto, atte fan ti fänäfig ietja tantan ja mierti muitet tan puarem ai. ®i roitoinin talle, atte SBuotna ti f)äjo§ rita, tutti ittji ietj nafap atnet nau ftuorra tårro*fuomam ja nau ätna tärro*pamfait, atte tat matatului åttafit roarjatit ietjag, iu& roafiotati pata. SBatta fi jattin, atte tutun mattet fjalobat "neutratan", näu fä pafo tä, tat tä, atte faifap rifap fatfin fäpatit tafte, atte i aftaf ättiop tatatääuonaro täroina. IMtaffar fäpatufam taffip, te mierti Söuotna ai tapetit, atte i faifap tatat ämtäf ictjataro, ja atte jug tärro fjabba fuomte rifa faffan, te i fatfap tiptet ämtäf fiaft rabjatietjaatärroMlmait jata tärro*pam* fait äöuotnai, näu atte äbtjop muoingatattat ja äftet ietjafa pier= fafit tänne. 3ug näu fäitatutui tärromifen, atte amag tärroMtmap pätip SÖuotnai, te fatfip muonafap mattet tait fanfan ja atnet tait fittafafan fitta täro näffämi. 5fpfe ättjolutup muonafap tärromifeu muobtet taffar fatmoit, mait täron tarpapip, fäbbafif taifte tärro rifaift.

IMuno juo tatte ädbä fätrnä unnep rifa, map täp tan tafai neutratan fjabbam. Sai namap läp @arceap 23etajen ja Supein* äBitoino fatte, te fä tat tutui ädbä puorre ärnif ja atte burg. färt rifa pierrilutui neutratan fjabbat, te äp tutup tarpapit täroft poltat äpfe fätätit näu pannat ätna pietnitit tärroMtmaita ja tärro*märjoita. Söatta fä tafaput fättja tan neutratamuota mibjo* ram, te rumma rouoina, atte i täp ftuorra aufe tafte. rifa, mam täp neutratan fulatam, tä taffar fajen, fänne ietja äp anepätna taffamupam, fä tärro fjabba, te äp tutup rabjat ietjafa tärro*fuomait täffo, maito tat rifa i tutup neutrata*fe. 3a jug tä taffa tan tafoi, fänne tärro fjaloba, te ftuorap rifap äp jurra tafetep taift pafoift neutratamuota pirra, map täp papori tj.atetuni, ainat rabijo ietjafa tärroMtmait täffo, jug tarpeg tä, ja te tat unna neutrata rifa marjo i nafap muojetit tait ierit. jug fättjata taffat tam, te tat ftuorap rifa futta, ja te tä äffa nieta pätam.

Sä fatte näu, atte tat pafo neutratamuota i ätnafam micrfip. SBäramug tä, atte taffar rifa, mi tä neutratan futatuin, taimai Jaffa, atte tat tan pafto tä marjotuin faifat täroft ja tärronoataft, ja tepäitä atnemift tärroMInmit ja tärro*märjoit. fpatpen tat fjabba, matta ätto päffat matta tärro pätet tan rifa laffofi, ja te i aftaf pinnip farmetit ietjag, äutäi fä tä itä manget.

SBuonafap tebjin fuffem fittam neutratan ärrot, ja tatte, fä fi firatin ©merjeft, te jaffitt, atte aife ti pätam fibji neutratan fjabbat, ja atnon tatu taifte ftuorra rifaift, mato famott atnip tan rafeti§ ätnama nanne. 28atta i tam tat nau atte. Sap ftuorra rifap ibtjin fitaf) mietetit fibji tatu. Satte abtjon muottafap aitfat, atte fia lanta i tam nau mälfatin tat ftuorra märattift. 3ta taffa ti fia tanta tan fätutoai, fago tuoi ftuorra tantai tarro/ljatufaf) fatfin mannat, ja taro pate tutui pui puoraf muttem ftuorra rifaita pabjat ietjafa tärro=pamfait arrot tuuonafi fattett ja tappe fartuetit ietjafa tarroi jata tuuornget tuafjolattjai pamfait. Sa ju§ tärro fjattatutui, te lutuipam miefa puorep tuoita ftuorra rifaita, atte SBuotna i tam neutrata, te ibtjin tarpapep täbjet ietj.a§ patarø ja rauornomam, fd fittin rabjat ietjafa tärro=pamfait tafa.

Sat ti neure\$ fafa muonafita. ftfeutratan fi ibtjin attjop fjabbat, ja froenffatattjaift fi pallin tat rajeft, fd marfa ti tärro fjabbam fiaina tan tieti, atte tebiin tan ffamoti\ tafai täbiam Se fi ietia ratem faunin. 3ttnon, atte tuao ftuorra rifap tauf fatfin matjätit fiam, ju§ nafin ietja rifa fitatutui tatat SSuonam, ja mimaf taffin (Snatanta, fyranfrifa, Spfftanta, 9fpji= tanta ja Söuotna falpatufam tat marjalimmeft. S fäp ain fnltofin fiabbam, ntaro tat fabatu§ jauta, matta jaffip, atte tuop nielje ftuorra rifa täp jattam, atte ju§ nafin rifa tata Söuonam, te fatfip tap fluorra rifap ratotattat tafte, mam fi fatfip taffat. Su§ tä fatne§, atte i täp änap jautatum tan falpatufan, te fatte färta= patj Untoina, atte tafte i täp ätna aufe SBuotnai. fftatotattat tä abbal ietja fd mietetit. Su ju§ nau fdita, atte tuop ftuorra rifap täp patam ritoi jata tarroi faffanija, fa SBuotna tatataöa, te tä tietteti§, atte fi äp tafetep ätnafit ratotadamift 2Suona matti pirra.

San fäpatufa pafto tebjin tuop nielje rifa ai futatam, atte i aftaf fiaft fitap tatat SSitonam. Se mierti fatjatit, maffar rifa fitatutui Söuonam tatat. San fatjatma§fai i matep ietja ræftætujaro faunat fä atte muonafap jaffip, atte @merje fatfa tatat fiam. Söatta färtapatj tietä tam, atte i futtif tappe mia tantan anep taffar u§fjotmafait. I?d mia tärjotibjep abtjon tietet, atte tuop ftuorra rifap ratotattin SBuonaina taffar fäpatufa pirra, te fi tietetiu fibji, atte @merje ai fitai mangen arrot tan falpatufan, jutte ittji @roerjede fitap tatat SBuonam. Suop ftuorra rifap fittin ai mietetit tafa ja mattet @merjem ai rabnan falpatu§fai, matta SBuotna manat udu fuffa§, atte puorfoi tam. Soitta ti Söuotna njuotfa farnom, atte @tuerje fitai tatat SÖuottam ja atte tuot falpatiiö tafatumai @merje muofti. @tuerje unuofafti tam ja

tuojoi tafte tuoi ftuorra ritai tårjotibjita. 6 i tfieltijin fatte, atte ft ibtjin dobahig fapatep maitef ©merje muofti, matta färtapatj matta tauf rauoinet, maffar tat fapatug ti.

\$d fafa tan falpatufa pirra raitani raäratta mietai, te unuo* faftin tara färt fajen. Stroifap jautin, atte fapatug ti tafatum ©merje muofti ja atte ti afto pSftot fuobbatit ©merje nata tafte, atte tat tutui fittat tatat 28uonaro. Sa ätna fatnea pafoit pattin rouonafi flamotigrouotaft ja fieteatimmeft. Sttj.i patep SBuotnai ftuorra fubne tat fabatufaft, mafte fi tebiin nau ätnafam taimom ja rampom. Su atto märamug ta, atte fa ftuorra rifap taffip taffar falpatufam falme§ unna rifa fautoi, te pata tat unna rifa malbbetafai fia mierretufai muottai. 3 attiop ieti mierretit, mam taffat fatfa, ainat mierti futtatit tuoit ftuorra rifait änaput fd mi aufatatij tä. Satte tä Söuotna ietij raatijim taro fajero. Set} tä muottanam fia muottai, ja tafte fi pabjebfiettijip SBuonam. fatjatin fatte Croerjeft ai, fitaifug Cmerje ai taffat fierra fabatufam fiaina ietjaa parrat, roatta tafte ©merje ittji fitap maitef futtat. ©merje fitta tjuobtjot ietjag juotfin ja fitta ietj roarjatit ietjag. Su tat tä puoreo fubne fd tiiefat ietia rifai tiaroetfa tuotat.

Ctttrat) atke.

Sai mangemug jafi tä marfa faifa fjabbam miefa tiura* fabban fd dutata. ^aifa, mam atmatj falfa altet, tä tiurafabbo, ja jug mierti fmainafam atnet jata parfattnam, te mierti funji ai roiefa ftuorap palfaro mabbet fd dutata. Äd tat faifap raufip ftuorap mamfom ietjag parfo autatt, te fjabbip tap fatroop ai tiurafabbon, mait fi parfip.

San mannam tjamtjan tä mit neurepun fjabbam. 2Bäranuig tä tatte dfeftibjita ja fabrifaita. ftnamug dfeftibjep ättäp ndu itä pahtag atmap. ?Ip fi nafap tatafa maffet tait fatmoit, mait fi täp ietja tafoift mattam ja mait fi tat fatfip muobtet tappe mia rifan. fOhittemin tä fatte nuofeg pietnif, matta änamufain i täp. Se täp tap miertim tuoifag mattet tait fatmoitifa ietja ftuorap dfcftibjift jata parfalift. ©ibji fi täp mietfe=paparam mabbant fatmoi äutäft, ja fd aife pata, te fi miertijip talneftit mietfe=paparam ja

maffet fatmoit. Setjan matta tuot ftuorra pärfat fie§fet fiam tuop» mara autat, ja te tuopmar tuotuni fiam maffemi. 3u§ fi tat lät) mattam muobtet fatmoit ja täp åbtjam mamfomtai äutäft, te i tät) mite mata, matta ju§ fiart i tät) pietnif, te miertijip) tonturfam taffat, tat tä, fi miertijip) muobtet taitait ietjafa åpmotatait, mai tuot ftuorra pårfat åttjotutui ietja§ mamfom. 3a fä mierti muobtet ietja§ äpmotatait näu päffat, te taimai näu ai jäitä, atte itä piit» nam äbtjotai äutäft,ja te atmatj ätto pälojon fjabba. ftutäta tä fän marjo atnam päimam ja fufait ja matjem faitaft, men mangeta fune ättäp piftafap»fe rupmapa nanne, t pielomo manatta, i mife.

3a fämmatafai fjabba tuoita ftuorap pärfatita, }u§ fi äp nafap maffet tait fatmoit, mait fi täp äftam. 3ft jit§ atmatj tä fabrifam tfieggim, fänne afta mait fatmoit taffip, fänne mafjinait taffip jala tinem fätip jata fapmafit färrop ja näu mit, ja ju§ fune i täp nuofe§ pietnif ärrom, ainat tä miertim tuoifa§ mattet ietja atmatjift, te nieta fjabba, ju§ fän t ättjop muobtet tait faf luoit, mait fän taffa, näu atte funetä pietnif, fä fatfa ietja§ mietfem maffet. 3u§ t maffet matep, te mattip fu fabrifam ja fu äpmotafait.

Safte muoino, man ftuorra nieta matta fjabbat, fä tiuraš aife päta. kattoi i aftaf nafap äftet.Söierti mie§fot äftefatta, matta fäfte§ te äfeftibjep ja fabrifap fatfip tjuobtjot, fä i aftaf äftep fia fatmoit? ©tapmat fi miertijip.

ftnamufta näu fjabba, atte äfeftibjep ja fabrifap äp mattep pietnifit tuoifa§ fatte atmatjift, ainat banfaift. 3pmn fatte atmatjimatep täbtät faifait ietjatit ja tietet, man ärtofap fi täp. Se taffip pärtta§ atmatjap näu, atte piebjip ietjafa pietnifit afti ja piebjip fäme§ ätmait tai pietnifi tattarin ja mabbip fibji famom täbnot pietnifit ietja afmatjita, fäifte fi tietip, atte maffet fatfip. Sat pietnifmftitim fätjotumma banfan. \$ä te äbtjo pietnifit tuoifa§ banfaft, te mierti-pam maffet banfai tan puare äutäft, ja tan mamfo namma tä räntä. 3u§ tä tjuote fruno tuoifa§ mat» tam ja fitta atnet tait pietnifit ämtäm jafem, te mierti maffet tafte mitta fruno jata marjo futta fruno jata mit ätiapum, pabjet tai tjuote fruno.

Saift pietnifift, mait banfa äbtjo täbnojibjift, äbtjap banfa» ätmap ietjafa patfam, ja tat, mi tä patfam, päta taita pänta§ ätmaita, futip täp pietnifit afti piebjam ja tfieggim banfam. Sat fätjotumma tanen, atte fi täp räntam äbtjom ietjafa pietnifift.

33anfa matta ndu ai taffat, atte tat tuotto pietnifit ietja afmatjift, mait tat matta falbnot taita, futif) tarpapip. Sat mam* foft, mam ji mabbip falbnoma åutaft, äbtjop tat tuot) ai, fäifte Panfa fä pietnifit tuojtom, ietjafa räntam jafa mamfom. 3a tan mitte fa falbnojibjep maffip, tan mifte äbtjop pietnifi äifatap tän* tam, ftuorapum jafa unnepum. ©tuotta räntä fä, fa abtjop mitta fruno jafen amta tiuote autaft.

3u§ Panfa fä puorre ja ärfof ja fä fmnfamfmap läp marto* fafap, atte falbnojip pietnifit tagfje maf taffar atmatjita, futip mattip ruoptot maffet äpfe ffitartep pietnifit, te i läp mife mata piebjat pietnifite§ Panfa fifa. SBaffa ju§ fä neure§ Panta, te matta rumma ma§fet faifa, mam fä tan fifa piebjam. Sappe mia tantan i läp tauf mife mata, tan tieti atte tappe fä nau farra fafa Panfai fautoi ja tappe fäp banfa nau farra fattima muoten, atte tap, fäifte Panfap fäp pietnifit tuoftom, äp dPPani§ matep ma§fet ietjafa pietnitit. Sap, futip fäp tfieggim Panfaro, mattip fatte ma§fet pietnitit, malta äp tap, futip tan mangetin fäp pietnifit Panta fifa piebjam.

3etjan fä fämeg ietja fantain, fanne i fäp ndu farra fafa ite taffar farra fattim. Sfmerifan fä affo märamug. Sdppe faunojip faiffafatj fuofa*Panfap, äpfe almatjap rätt tietep, maffar Panfa fä puoraf ja maffar i. Sai ntangemug aififä aPPd neuret mannam tappe Sfmerifan. 33anfap fäp ffitartam ja fuofatam nau ätna pietnifit, atte atmatjap äp taft aPPd jafep Panfaita. faifap fittip fabjot tait pietnifit, mait fi fäp piebjam Panfai fifa, ja te fi patip ja raufip tait Panfaift. 3a fd maftip pietnifit Panfaift, te i täp mirnaf Panfain mife, mam fi matafufun falbnot atmatjita, afeftibjita ja faPrifaita, futip miertijip pietnifit falbnot. Se tap miti miertijip fonfurfam taffat, ja fabrifap äp taft nafap paffam maffet ietjafa parfaffmaita, ja te fjabba nieta ja nieffe fia tunne ai.

Ad 3fmerifa almatjap maftip ietjafa pietnifit Panfaift, te miertijip tap Panfap ietjap falbnot pietnifit ietja tafoift. Sappeft ©uropaft fäp fi aimoti§ ätnafam falbnom, ndu ätnafam, atte mirnaf atfin paffat, atte taPPefi pietnifap fatfin aPPd naffat. Se miertijin taPPefi Panfap raufat änap mamfam falbnoma dutaft, mai tutun tfaggat tam Stmerifafattjai falbnomam, ja taffe fi raufip aPPd fietjam ja faftfe fruno amtal tjuote autaft amtah jafen.

2Baffa fd mierti ndu ätuafam maffet fdbnoma autdft, te fjabba tappe (Suropan ai neure§ aife. Šip faifap nafap ndu ätnafaro maffet, ja te ji miertijip daba fjeitet fabnomift, maila fd äll matel) pietnifit abtiot, te fonfurfam taffip ja te nieta pata.

Safa ©merji fä ai tat tiura § aife patam. ttJtäabe ftuorra äfeftilajep ja fabrifap fäp juo fonfurjaro taffam, ja jaffip, atte mif änapup taffip fämmalafai taffat. 3a tat fä neure, jutte tai ftuorra afmai nieta pufta fmaroma atmatji nietam faroni §, futip fäp parf* afmap arom ftuorra afmai ja fabrifai tunne.

3 aftaf tietep, man fuffero tat tiura§ aife falfa tjuobtjot. fOfarjo ain mif neurepun fjabba.3& aftaf tietep, man fuffem tat päjo§muota ja nieta falfa räffot, mam tiura§ aife fä faroni§ puftam.

ftiita iantatt

tä tafte afmo§ ftuorra nietfe ja nieta. ffkintorap albtjon neure§ jafem tima, ja talle (ä juo matten fajen faifa faipe ja farne nät* fam, ja te nietfe pata. 3affip, atte abba fafmad miffiona finafattjap fäp näffomiu. Sain tafoin, fänne nietfe fä fjabbam, muoffip pahtorap päimaft, }u§ maf mabbfet nafatip, ja mannip ftataita. Slffofin ftatai arrop mabbe tjuote trtfan pahtorap ja muortip, atte ammatmfmap ja ftatai miefatap fatfip mabbet fibji piepmom. 2Saffa äp tap-fe ätnatarø anep. 3fifa talijotibjep fäp fatte rabjam unna* natj pietnifit mieffen, maffa autalf fä tap pietnifap talffo pattip, te fäp juo ammatmfmap änamu§ afem fuofatam taifte. Särjotibjep mabbip fatte äre peimen färt päntori, futip fä näffomin; i fäp tat ätnaf, maffa ifa mäbbafap äp attijop ämtäf äretmfe muoinet, taina fal ammat-äfmap fuofatip tait pietnifattjait.

.f?d fä taffar afmo§ nieta, te fäp atmatjap juo faifa täimom tna§fam. SÖieffitip muofo§ ja japmip tanta fabjai. ©äme§ ftuorra ftata ätfolin, fahne abad faftfe faff tufan atmatjap muortip piep* mom ja miefem, tänne jami amtah aina ijan tufan afmatja nielfett ja faffomift. ©alme§ pahtor jautai mi§fionärai: "Satte täm mah arrom tänne abad fafem peime imfe fäp mattam abtjot ämtäf aina piebmo-päfatjam. Satte mah manamruoptot päimafam, param ietjant pätnafam, miattitam muofo§ ja rouortom, tafa fa iapmem pata."

Äd tatfar alroo§ fuptfafart) laftdp, te mievtip fatjatit: "5Dinne§ ät) tårjotibjef) rajat; laipem jata jafoit ja färnit tätto tuoita tafoita, fanne tä nielfe? 3 läf) fjam fävtan tafon nielte. fäuttam lantaäairoain fauno fatle taipe ja färne. fötanneg tai) äf) rajat) talppelt?" Safa man fatfa abad duto§ roaftatujam mabbet. \$fj tal) ntatef) rabjat, jutte ällät) läinof) ja mäbjaf). 2Baifo tat Äina tä abad ftuorra lauta, fanne lät) fjarmat ätna almatjal), te äl) tauf fäinoit anef), päro unna mattfatafait ja palfait, äfjfe tai milte ntatefj ätna fatmoit puftet taita tafoita, fanne tarpafjif).

Äinalattjaf) läl) muoin taffar talotj aife almatjal), futif) äf) lifof) tafa, mi lä ata§. Salotj aifen ibtjin anef) räfta lan§mäbjait ja fäinoit, te äf) falfaf) tafle=fe fäinoit atnet, päro fiettfe§ mattfa* tafait. Sralotj aifen ibtjin anef) ruoutemäbjait, te äf) falfaf) tatle-fe ruoutemäbjait atnet. 3a tafte fjabba, atte fd nielfe pata, te äl) ntatef) nuofe§ ätna piepmam rabjat taita, futif) läl) nälfomin. Sapmet fi miertijifj.

Sialle lät) lif finalattjat) alfam tabjatit, atte tat lä äflo faima§ ja pafto drnif. Santieti fi lät) alfam ruoutemäbjait ai taffat, maila dabd fuffe§ aifem tat malta, dutal fd läl) faifait tait ruoutc* mäbjait farmafin taffam, mait fi tarpaljif). 2(tua almatjal) falfif) ain japmet nielfeft, autal fd Äina lä fjabbam taffar rifan, fahne talatij aife almatjal) mattif) mie§fot.

Kasfe lä fuolle ttjalfemus?

SBuoffon lä njalfemu§ taimen augufti manoft fitta mar§ mannoi.

Jpaufa lä puoremu§ fämma aifen fd muoffon.

9jjafa lä puoremu§ feptember manoft fitta januari mannoi.

Suo§fa ja tapmof läf) njaffemufaf) fitan ja fiefen mar§ manoft fitta juli mannoi.

Sjuffa lä njalfemuS mar§ manoft fitta augufti mannoi.